

אפרים תלמי ז"ל

מאת אוריאל אופק

"יותר משהיה ביכולתי לתת לכם, קוראים יקרים, קיבלתי אני מכם. עולמי נתעשר יותר ורעננות־נפשי יכלה להישמר יותר בזכותכם. עתה אני נפרד מכם ולבי מלא תודה על כל אשר נתן לי העתון והעניקו לי קוראיו. אור של חסד רב זרוע על שנים אלה, אור שילוני בכל אשר אלך." — מלים אלה כתב העורך והמשורר

אפרים תלמי בגליון "דבר לילדים" שבו נפרד מקוראיו ופרש לגימלאות. בכ"ב בחשוון תשמ"ג (8.11.1982) נפרדו ממנו בני משפחתו וידידיו הרבים, בעת שליו אותו לדרכו האחרונה, והוא בן 77 שנה.

עלם בן 20 היה תלמי, כשעלה לארץ-ישראל בשנת 1925 מפולין מולדתו. הוא נולד בראש-השנה תרס"ו (1905) לאביו הסוחר. לאחר שסיים את הסמינר העברי למורים בווארשה עסק בהוראה ופירסם את ביכורי יצירותיו בעתון "הד הנוער". בשנותיו הראשונות בארץ עבד בפרדסי השרון ובשמירה, וחוויות ראשונות אלה שימשו רקע ואשראה למיטב יצירותיו. בשנת 1936 יסד את בטאון ה"הגנה" "במחנה" אותו ערך את קום המדינה. במלחמת-העצמאות היה סופרו הצבאי של "דבר", וב-1956 נתמנה עורך "דבר לילדים", והתמיד במשרה זו עד פרישתו לגימלאות. ב-1971 הוענק לו פרס יציב על תרומתו לספרות הילדים ולעיתונותה. אפרים תלמי היה סופר רב-פנים: משורר ומספר, רפרטר ופובליציסט, עורך ולקסיקוגראף; אך כל אשר כתב ופירסם היה קשור לארץ-ישראל, נופה ואנשיה. הוא הירבה לסייר ברחבי הארץ, ללמוד את עברה הקרוב ולעקוב אחרי המתרחש והמתחדש, וסיפר על כך בסגנון צלול, שנמזג בו פאתוס ציורי, ליריקה ותום.

מבין ספריו הרבים של תלמי יוזכרו קודם כל קבצי שיריו לילדים ולנוער: "אפרים איש חולדה" (1943), "אלף-בית" (1944), "שדות ירוקים" (1953), "טיול של חופש" (1962), "שירים לילדים טובים" (1970), "אני אוהב לטייל" (1974), "גן ירק" (1980) ועוד. ספרו "תעלולים בפרדס" (1970), הכולל מחזרות סיפורי הומור ונוסטאלגיה על רמת-גן הצעירה, זכה בפרס למדן. סידרת ספריו על מקומות ונופים בישראל — "מדן ועד אילת" (1955), "נופי מולדת" (1961), "חן הארץ" (1974) ועוד — העניקו לו את פרס סוקולוב. הוא פירסם גם שורה ארוכה של אנתולוגיות ולקסיקונים למלחמות ישראל, לישובי הארץ ולערכי-הציונות, כמה מהם בשותפות עם בנו, הסופר והעיתונאי מנחם תלמי. כמו כן תירגם שירים, סיפורים ואגדות מיידיש, פולנית ואנגלית.

חמש-עשרה שנים רצופות עבדתי במחיצתו של אפרים תלמי במערכת "דבר לילדים", והיו אלה שנים יפות של שיתוף-פעולה מפרה ומבורך. דומה כי אני, הצעיר, והוא — בעל-הנסיון ושיקול-הדעת — השלמנו זה את זה בעבודתנו המשותפת; וזאת בזכות הרוח הצעירה שאפרים התברך בה, אווירת החברות ומאור-הפנים שהישרה על סביבותיו, ובתוך כל אלה — ההכרה בשליחות היוצרת שנטל על עצמו; כלשונו: "חמש-עשרה שנים היו כל מחשבותי, מעשי ומאמצי מכוונים לעריכת העתון, להעשרת תוכנו, לעשותו כלי ראוי לשמו וליעודו, להחיל לקוראים הצעירים את כל הטוב והיפה, ערכי חברה ופרט, ערכי אדם ועם, מולדת ועולם".